

Home>Gerechtelijke stappen>Waar en hoe>Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Kroatië

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Partijen kunnen een geschil door de rechter laten beslechten, maar er bestaan ook buitengerechtelijke methoden voor geschillenbeslechting. In de Republiek Kroatië omvatten dergelijke methoden arbitrage, bemiddeling en gerechtelijke acties in bredere zin die gericht zijn op het bereiken van een gerechtelijke schikking.

Bemiddeling in burgerlijke, handels-, arbeids- en andere geschillen met betrekking tot rechten die de partijen vrijelijk kunnen uitoefenen, wordt geregeld door de bemiddelingswet (*Zakon o mirenju*, staatsblad van de Republiek Kroatië (*Narodne novine*) nr. 18/11). Onder bemiddeling wordt verstaan elke procedure, ongeacht de gebruikte naam (bemiddeling, intermediairie, schikking), waarbij de partijen ernaar streven hun geschil op te lossen door tot een onderlinge overeenkomst te komen, dat wil zeggen door het bereiken van een wederzijds aanvaardbare overeenkomst die aansluit bij hun behoeften en belangen, met de hulp van een neutrale derde, namelijk één of meer bemiddelaars (intermediair, bemiddelaar, mediator) die de partijen helpen tot een schikking te komen, zonder bevoegdheid om een bindende oplossing op te leggen. Bemiddeling vindt plaats op een door de partijen overeengekomen wijze. De procedure wordt gekenmerkt door haar facultatieve, vrijwillige, consensuele, informele en vertrouwelijke karakter en door de autonomie en gelijkwaardigheid van de partijen in de procedure.

Arbitrage daarentegen is een proces dat voor een arbitragehof wordt gevoerd, ongeacht of het werk ervan wordt verricht door een rechtspersoon dan wel door het orgaan van een rechtspersoon die/dat de werkzaamheden van arbitragehoven organiseert en uitvoert. Arbitrage is een vrijwillige, snelle, efficiënte, niet-openbare wijze van geschillenbeslechting waarbij de partijen kunnen regelen wie als rechter zal optreden mocht een geschil ontstaan, waar de arbitrage zal plaatsvinden, welke materieel en procesrecht van toepassing zal zijn en in welke taal of talen de arbitrage zal worden gevoerd. De beslissing van een arbitragehof over de feiten van de zaak heeft kracht van gewijsde.

In het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Zakon o parničnom postupku*, *Narodne novine* nrs. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 en 70/19, hierna "wetboek" genoemd) is bepaald dat een rechtbank, rekening houdend met alle omstandigheden van het geval, met name de belangen van de partijen en van de derden met wie zij betrekkingen hebben, de duur van hun betrekkingen en hun onderlinge vertrouwen, een beslissing kan geven tijdens of buiten een hoorzitting waarbij de partijen wordt gelast om binnen acht dagen een bemiddelingsprocedure in te leiden of wordt voorgesteld dat zij het geschil in een bemiddelingsprocedure oplossen. Voorts brengt de rechtbank de partijen tijdens de voorafgaande hoorzitting op de hoogte van het feit dat zij hun geschil door een gerechtelijke schikking of een bemiddelingsprocedure kunnen oplossen en licht zij deze mogelijkheden toe.

In bepaalde gevallen (de instelling van een rechtsvordering tegen de Republiek Kroatië) is de persoon die voornemens is een dergelijke rechtsvordering in te stellen, verplicht om voorafgaand aan de instelling ervan contact op te nemen met het openbaar ministerie dat territoriaal en materieel bevoegd is om de staat te vertegenwoordigen voor een rechtbank waar een rechtsvordering tegen de Republiek Kroatië zal worden ingesteld en te verzoeken om een minnelijke schikking van het geschil, behalve in gevallen waarin in specifieke regelgeving een termijn voor de indiening van een verzoek is vastgesteld. Het verzoek om een minnelijke schikking van een geschil moet alle informatie bevatten die nodig is voor een standaardverzoek bij de rechtbank.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

De termijn waarbinnen een rechtsvordering moet worden ingesteld, hangt af van het type rechtsvordering en de juridische aard ervan. Zo is er bijvoorbeeld voor de rechtsbescherming van arbeidsgerelateerde rechten een termijn van vijftien dagen waarbinnen de werknemer bij de bevoegde rechter een verzoek tot bescherming van het geschonden recht moet indienen, na een verzoek tot bescherming van zijn rechten bij de werkgever te hebben ingediend, behalve in geval van een vordering tot schadevergoeding of een andere geldvordering die voortvloeit uit de arbeidsverhouding.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Ja. In de Republiek Kroatië beslissen de rechtbanken in burgerlijke procedures binnen de grenzen van hun bij wet vastgestelde materiële bevoegdheid en wordt de rechterlijke macht uitgeoefend door gewone en gespecialiseerde rechtbanken en het Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

De gewone gerechten zijn de gemeentelijke (*općinski sudovi*) en de districtsrechtbanken (*županijski sudovi*). De gespecialiseerde gerechten zijn de handelsrechtbanken (*trgovački sudovi*), administratieve rechtbanken (*upravni sudovi*) en politierechtbanken (*prekršajni sudovi*) en de hoge handelsrechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), hoge administratieve rechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) en hoge politierechtbank van de Republiek Kroatië (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

De hoogste rechtbank van de Republiek Kroatië is het Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië.

De wet kan andere gewone en gespecialiseerde rechtbanken instellen op basis van hun materiële bevoegdheid of op basis van bepaalde rechtsgebieden.

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

De algemene regel is dat de bevoegde rechtbank de rechtbank met algemene territoriale bevoegdheid voor de verweerder is, dat wil zeggen de rechtbank die bevoegd is voor het gebied waar de verweerder zijn vaste woonplaats heeft. Als de verweerder geen vaste woonplaats in de Republiek Kroatië heeft, is de rechtbank met algemene territoriale bevoegdheid die welke bevoegd is voor het gebied waar de verweerder zijn tijdelijke verblijfplaats heeft.

Als de verweerder naast zijn vaste woonplaats ook een tijdelijke verblijfplaats op een andere locatie heeft en uit de omstandigheden kan worden afgeleid dat hij daar gedurende een langere periode zal verblijven, is de rechtbank van de plaats van de tijdelijke verblijfplaats algemeen territoriaal bevoegd.

Voor de beslechting van geschillen tegen een Kroatische burger die permanent in het buitenland verblijft waar hij gedetacheerd is om er voor een nationale autoriteit of rechtspersoon te werken, ligt de algemene territoriale bevoegdheid bij de rechtbank die bevoegd is voor het gebied waar zijn laatst bekende vaste woonplaats in de Republiek Kroatië gelegen is.

Bij geschillen met internationale elementen is een rechtbank in de Republiek Kroatië bevoegd voor het proces als dit uitdrukkelijk in de wet of in een internationaal verdrag is vastgelegd. Als in de wet of in een internationaal verdrag niet uitdrukkelijk is bepaald dat een Kroatische rechtbank bevoegd is voor een specifiek type geschil, dan is een Kroatische rechtbank bevoegd voor de beslechting ervan indien dat voortvloeit uit de wettelijke bepalingen betreffende de territoriale bevoegdheid van rechtbanken in de Republiek Kroatië.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Het voorgaande hangt af van het type geschil en de bepalingen van het wetboek inzake territoriale en materiële bevoegdheid.

De waarde van het onderwerp van geschil is geen afzonderlijk criterium dat van invloed is op de territoriale of materiële bevoegdheid van de rechtbanken in de Republiek Kroatië.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

Volgens de huidige organisatie van de burgerlijke rechtsvordering zoals die in het wetboek is uiteengezet, kan elke partij – natuurlijke of rechtspersoon – er vrij voor kiezen om in de procedure zichzelf te vertegenwoordigen dan wel zich door een tussenpersoon (gewoonlijk een advocaat) te laten vertegenwoordigen, tenzij in het wetboek anders is bepaald.

Artikel 91 van het wetboek beperkt echter in belangrijke mate het recht van de partijen om zichzelf te vertegenwoordigen: als in geschillen met betrekking tot eigendomsvorderingen het betwiste bedrag hoger is dan 50 000,00 HRK, mogen vertegenwoordigers van rechtspersonen alleen personen zijn die voor het rechtbankexamen zijn geslaagd.

Bovendien is in artikel 91 *a* van het wetboek bepaald dat partijen slechts een verzoek om toestemming voor heroverweging of een verzoek om heroverweging mogen indienen via hun vertegenwoordiger, dat wil zeggen een advocaat. In gevallen waarin de partijen voor het rechtbankexamen zijn geslaagd, mogen zij zelf deze verzoeken indienen, of hun vertegenwoordigers, die bevoegd zijn om hen te vertegenwoordigen krachtens de bepalingen van het wetboek of een andere wet en geen advocaat zijn, indien zij voor het rechtbankexamen zijn geslaagd.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Burgerlijke procedures worden ingeleid door een rechtsvordering in te stellen bij een bevoegde rechter, rechtstreeks bij de griffie van de rechtbank, per post of telegrafisch.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

Burgerlijke procedures worden gevoerd in het Kroatisch met gebruik van het Latijnse schrift, tenzij in afzonderlijke rechtbanken een andere taal of een ander schrift wordt gebruikt.

Partijen en andere deelnemers in de procedure moeten hun rechtsvorderingen, klachten en andere zaken bij de rechtbank indienen in het Kroatisch en met gebruik van het Latijnse schrift.

Een rechtsvordering kan rechtstreeks bij de griffie van de rechtbank, per post of telegrafisch, worden ingesteld. De meeste rechtsvorderingen worden ofwel rechtstreeks bij de griffie, ofwel per post ingesteld.

De wet op de burgerlijke rechtsvordering voorziet in de mogelijkheid om documenten elektronisch in te dienen. Elektronisch ingediende documenten moeten worden ondertekend met een geavanceerde elektronische handtekening overeenkomstig bijzondere wetgeving.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangigmaking van zaken en zoniet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Formulieren worden alleen gebruikt voor Europese procedures voor geringe vorderingen. Meer informatie hierover is te vinden in de brochure "[Geringe vorderingen – Republiek Kroatië](#)".

In het wetboek op de burgerlijke rechtsvordering is bepaald dat het verzoekschrift het volgende moet bevatten: een specifieke vordering met betrekking tot de grond van de zaak en incidentele vorderingen, de feiten waarop de verzoeker de vordering baseert, het bewijsmateriaal ter staving van die feiten en andere informatie die bij elk verzoekschrift moet worden gevoegd (artikel 106 van het wetboek).

Elke indiening, met inbegrip van verzoekschriften, moet de volgende gegevens bevatten: de naam van de rechtbank, de naam en de vaste woonplaats of tijdelijke verblijfplaats van de partijen, hun wettelijke vertegenwoordigers en gemachtigden, in voorkomend geval het persoonlijke identificatienummer van de indienende partij, het onderwerp van het geschil en de handtekening van de indienende partij.

Aan het einde van het ingediende document ondertekent de partij of haar vertegenwoordiger het document.

Als de verklaring een vordering bevat, moet de partij in het ingediende document de feiten waarop zij haar vordering baseert en, indien nodig, het bewijsmateriaal vermelden.

De rechter gaat verder met de grond van de rechtsvordering, zelfs als de verzoeker de rechtsgronden van het verzoek niet heeft vermeld; als de verzoeker de rechtsgronden wel heeft opgegeven, is de rechter daar niet aan gebonden.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

De partijen moeten de gerechtskosten betalen die zijn vastgelegd in de wet inzake de gerechtskosten (*Zakon o sudskim pristojbama, Narodne novine* nr. 118 /18).

De in de voornoemde wet voorgeschreven gerechtskosten gelden voor personen op wier verzoek of in wier belang bepaalde door de wet voorgeschreven handelingen worden gesteld.

Tenzij in de genoemde wet anders is bepaald, worden er gerechtskosten aangerekend:

voor indieningen (verzoekschriften, rechtsmiddelen, verzoeken om tenuitvoerlegging enz.): op het moment van indiening en voor indieningen die worden vastgelegd – wanneer de vastlegging klaar is;

voor verweerschriften: na de definitieve beëindiging van de procedure voor elke partij, in verhouding tot haar succes in de zaak;

voor transcripties van de rechtbank: op verzoek;

voor rechterlijke beslissingen: wanneer een afschrift van de beslissing aan de partij of haar vertegenwoordiger wordt betekend;

voor erfrechtverklaringen: wanneer deze definitief worden;

in procedures betreffende gedwongen vereffening, faillissement en liquidatie: bij bekendmaking van een beslissing over de definitieve verdeling of van een beslissing tot goedkeuring van de gedwongen vereffening;

voor andere rechtsvorderingen: wanneer zij worden gevraagd of wanneer een zaak bij de rechtbank aanhangig wordt gemaakt.

De algemene regel voor de betaling van de kosten van een gerechtelijke procedure is dat de partij die de zaak in haar geheel verliest, de kosten van de andere partij en de interveniënt in de procedure moet betalen. De interveniënt van de partij die de zaak verliest, moet de door haar veroorzaakte kosten van de procedure betalen.

De kosten van vertegenwoordiging door advocaten, de honoraria van advocaten en de vergoeding van hun kosten worden geregeld door de wet op de advocatuur (*Zakon o odvjetništvu, Narodne novine* nrs. 9/94, 117/08 vertaling, 50/09, 75/09 en 18/11, 126/21).

Een advocaat heeft recht op een honorarium voor juridische diensten en op vergoeding van de kosten die hij in verband met het verrichte werk heeft gemaakt, op basis van de door de orde van advocaten vastgestelde en door de minister van Justitie goedgekeurde tarieven, en advocaten sturen hun cliënt een factuur wanneer zij in opdracht van de cliënt diensten uitvoeren. In geval van annulering of herroeping van de volmacht reikt de advocaat een factuur uit binnen 30 dagen na de dag waarop de volmacht werd geannuleerd of herroepen.

In vermogensrechtelijke zaken mogen advocaten met hun cliënt een vergoeding voor hun werk overeenkomen die in verhouding staat tot hun succes in de procedure, dat wil zeggen in de juridische acties die zij namens hun cliënt ondernemen, in overeenstemming met het officiële tarief. Een dergelijke overeenkomst is slechts geldig als ze schriftelijk is gesloten.

In vermogensrechtelijke zaken kunnen partijen hun relatie met hun advocaat dus in een schriftelijke overeenkomst regelen.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Indien een partij professionele rechtsbijstand nodig heeft, kan zij zich voor juridisch advies wenden tot advocaten die, overeenkomstig artikel 3 van de wet op de advocatuur, in de Republiek Kroatië gemachtigd zijn om alle vormen van rechtsbijstand te verlenen, met name het verstrekken van juridisch advies, het voorbereiden van rechtsvorderingen, klachten, moties, verzoeken, aanvragen, buitengewone rechtsmiddelen en andere memories, alsmede het vertegenwoordigen van partijen.

Bovendien hebben partijen de mogelijkheid om gebruik te maken van kosteloze rechtsbijstand. In de wet inzake kosteloze rechtsbijstand (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, Narodne novine* nrs. 143/13 en 98/19) is de mogelijkheid vastgelegd om gratis rechtsbijstand te verlenen aan burgers die zelf geen rechtsbijstand kunnen krijgen, maar deze wel nodig hebben. Informatie over kosteloze rechtsbijstand in de Republiek Kroatië is te vinden op de website <https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

Een burgerlijke procedure wordt ingeleid door een rechtsvordering in te stellen en deze aan de verweerder te laten betekenen.

Na ontvangst van een rechtsvordering worden voorbereidingen voor het proces getroffen.

Deze voorbereidingen omvatten onder meer een voorafgaand onderzoek van de rechtsvordering. Als de rechtsvordering niet duidelijk is of als ze niet alles bevat wat nodig is om er gevolg aan te geven, zal de rechtbank de indiener ervan gelasten om het ingediende document te corrigeren, dat wil zeggen te wijzigen overeenkomstig de verstrekte instructies, en zal de rechtbank het ingediende document terugsturen met het oog op de correctie of wijziging ervan.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

De partijen, hun advocaten en vertegenwoordigers worden door de medewerker van de griffie op de hoogte gebracht van de voortgang van de zaak op basis van de informatie in het register en het dossier.

De informatie is beperkt tot gegevens met betrekking tot het stadium van de procedure en de alleensprekende rechters, kamervoorzitters, raadsleden en juridisch secretaressen/secretarissen die de zaak behandelen.

Bij het verstrekken van informatie is het verboden verklaringen af te leggen over de juistheid van individuele gerechtelijke acties en over de waarschijnlijke uitkomst van de procedure.

Informatie kan telefonisch, per e-mail en per post worden verstrekt.

Als voor de betrokken zaak de dienst voor openbare toegang tot basisinformatie over rechtszaken (dienst "e-Predmet") wordt gebruikt, kunnen de partijen via het internet toegang krijgen tot informatie over de voortgang van de procedure en over alleensprekende rechters, kamervoorzitters, raadsleden en juridisch secretaressen/secretarissen die de zaak behandelen.

De termijnen voor verschijning voor de rechter en andere stappen die door partijen of de rechter worden ondernomen, zijn in het wetboek voorgeschreven.

Meer informatie over de termijnen en de soorten termijnen is te vinden in het informatiepakket "[Proceduretermijnen – Republiek Kroatië](#)".

Laatste update: 14/08/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.